

ohranimo imé, de Slovenci imamo čisto narečje, de malo Slovanov tako čistiga.

Drugo pot Vam bomo, po posvetovanji z gosp. Podkorenčanam razložile besede, za ktere ste nas unidan vprašali. Novice.

V rečéh slovenskiga pravopisa.

Na večkrat ponovljeno prošnjo, de bi gosp. profesor Metelko v prid slovenšine opustili svoj pravopis, so si v 28. in 29. listu prizadéli prednosti svojiga pravopisa memo našiga dokazati, ter so rekli, de pri svojim ostanejo, dokler boljiga ni.

De častitimu gosp. profesorju Njih pravopis nar bolj dopade, Jim radi verjamemo, — pa v taki reči ne veljá to, kar meni in mojim prijatlam dopade, ampak to, česar občinstvo razsodi. V pravopisu pa je občinstvo postava dejavni vladár, kterimu se mora pisavec vклонiti, ako hoče, de bo ljudstvo bralo, kar on piše.

Napol samoglasniki (Halbvokale), ktere gosp. profesor nar večí prednost svojiga pravopisa číslajo, ločijo že Gorenca od Dolenca, še bolj pa Krajnca od Štajarca i. t. d. — torej nikakor ne morejo vpejlani biti v slovenski pravopis! Gosp. Metelko so Dolenc, torej hočejo, de bi vsi Slovenci po dolenski pisali plésali — to pa brez zamére ne gré. Gorenc zaglasniga *í*, kar je nam znano, nikjer ne izgovarja, torej postavimo: ne bo besede Podpéžnik drugači izgovoril, kakor jo mi pišemo, čeravno bi se mu Dolenc smejal!! Dolenc bo besedo Podpéžnik i. t. d. tudi po našim pisano, vender le po svojim izgovarjal — Gorenc pa tudi po svojim, ako ravno je po Vašim pisana. In poslednjič: če bi hotli vsaki glas do lasú natanjko zaznamovati, bi tudi z Vašim pravopisam, gosp. profesor! ne mógli izhajati.

Prazne besede so na dalje, de kljuka (^v) nad *s*, *e*, *z* so mudivne — ali ni *h* na strani *s*, *f* in *z* še bolj mudiven? — Kdor po našim *š*, *č*, *ž* piše, si prihrani (po storjeni skušnji) pri 27 natisnjenih polah celo pôlo; ali ni to prihranitev časa in denarja? — De se *c* lahko z *e* zameni, damo Latincam razsoditi: ali jim je že kdo to očital. — Kar ličnost gosp. Metelkotoviga in Bohoričeviga pravopisa memo našiga zadéne, naj bravci, ki Metelkotoviga še ne poznajo, sami iz naslednje predpodebe razsodijo.

Po stari Bohoričici:

S velikimi gospodi ni dobro zheflhinj sobati, je rekel Shabnikar is Zhirzhizh.

Po Metelkotovim:

Ze velikame gospode né dobro qéwzn zobatz, je rekel Zabnikar iz Čerqeq.

Po novim slovenskim:

Z velikimi gospodi ni dobro češinj zobati, je rekel Zabnikar iz Čirčič.

(Konec sledí.)

Še ena beséda

k sostavkam k vpeljanju slovenšine v pisarnice.

Ako hočemo sčasama slovenski jezik v pisarnice vpeljati, kakó pa bo potem z Nemci, Italijani in Furlani, ki v sredi slovenskih mejnikov ostanejo? Nektare jezera jih je vender, in opirali se bodo na velike množice svojih rojakov. Ali se bo tem po vsi Slovenii slovensko pisalo, ali se jim bodo po njih željah nemške ali italijanske pisma dajale? Ne bilo bi tega prašanja treba; pa iz ust tistih, ki s polnim glasam od Slovenije govore, ni tega razuméti; drugi tudi še niso tega razločno povédali; treba je pa, de vedó ljudstva, koliko si med seboj zaupati. Veliko prepira je od tod, ker vsak

za svojo rodovino vpije, in nič ne razloči, koliko misli sosedu veljave dati. Ko bi rodovi ne bili zlasti na mejah zlo namešani, bi se lahko ločitev storila, in bi se reklo: „tvoj jezik veljá uno stran, moj to stran meje.“ Zdaj pa je drugači; naj bi Slovenii stavili meje, kakor bi hotli, nekaj Nemcov tukej, nekaj Italijanov tamkej bomo zajéli; in ti se bodo za svoje vlekli, zlasti kér so do zdaj že nemšino in italijansino imeli. Ne govoriti le po verhu, treba je dan današnji veliko razločiti; prošnja za Slovenijo in slovenski jezik bi bila veliko manj zoperstave našla, ko bi bila s takimi razločki pisana, kakoršne sila zdaj na dera spravi. Pomniti je: Qui bene distinguit, bene docet.

Še ena. Ko se vlečemo za Slovenijo, kako dalječ ima seči? kje so mejniki slovenske besede po Koroškim in Štajarskim, po Goriškim? Kterim je mogoče, naj dajo posebne štatišške znanila na dan; ne samo sploh „toliko tavžent nas je!“ temuč ktere mesta, vasi so še slovenske blizo Nemcov in Vlahov, ktera voda, kteri hrib i. t. d. je mejnik; ali ktere fare so slovenske, ktere ne? Kindermanove karte — in Šafarikov „Narodopis slovanski“ znajo morebiti veliko tega pokazati; pa med ljudijih je treba dati. Potem se bo vedilo, za koga in kam vleči. Ne toliko prazniga tolčenja z besedami — delati, delati — in pisati, kar kaj veljá! Štatišške znanila bodo ravno potrebovali naši Dunajski poslanci, *) ako hočejo za Slovenijo govoriti. P. Hicinger.

Razglaz

pomenkov in opravil slovenskiga društva v Ljubljani v odbornih sejah.

Po storjeni obljudi da slovensko društvo, ki se je 6. dan veliciga travna vstanovilo, očitno na znanje, v čimur se je v sejah njegoviga odbora dosihmal govorilo in posvetovalo.

Kar koli se v teh razlagah ne najde, to ne izvira iz slovenskiga društva, to ni djanje njegovo.

1) So se zložile, pretresale in dokončno odločile družtvine postave, ki se imajo v 4000 iztisih v slovenskim in nemškim jeziku natisniti in po deželi razposlati.

2) Sta se podoba in obseg sprejemniga pisma za nove ude odločila. —

3) Se je skupni račun druge besede izročil.

4) Se je sklenilo, de bi društvo nar popred malí, pa kolikor je moč popolni besednjak (slovník) v dveh delih (slovensko-nemški in nemško-slovenski) berž ko bo mogoče in po nizki ceni na svitlo dalo.

5) Za tega voljo je bilo odločeno, gosp. prof. Metelkóta zastran Vodnikoviga rokopisa in vse druge slovenske pisatelje, od kterih se vé, de priprave delajo k slovenskimu besedniku, naprositi, de bi svoje zbirke družtvu blagovoljno izročili in takó se tega dela vdeležili.

6) Se je prebral odgovor na vprašanje v 49. ilirskim listu.

7) So se izvolili posamesni odbori za razne opravila.

8) Se je sklenilo na svitlo dati vse doslej v gledišu pete slovenske pesmi, in se je izročila ta naloga posebnimu odboru.

9) Dopisu tukajšne mestne gosposke zastran slovenskih imén nekterih ulic v Ljubljani se je zadostilo.

10) Je bila odločena zahvala gosp. prof. Metelkotu, ki je družtvu rokopis Vodnikoviga besednjaka prepustil.

11) Je bilo sklenjeno za uboge pogorelce v Št. Vidu pri Zatični na Dolenskim večerno veselico napraviti in razun nekíh pesem Linhartovo veselo igro: „Zupanova Micka“ igrati.

*) Prepričani smo, de učeni poslanci, ki iz slovenskih deželá v Dunajskim zboru sedé, se bojo v ti reči, ktero je tudi gosp. Šafarik v imenovanim narodopisu stran 68, 69 in 70 opisal, na tanjko pomnili. Vredništvo.